

Η προστασία του περιβάλλοντος αρχίζει από το σπίτι

Του Ηλία Μεσοβία, Αρχιτέκτονα-Μηχανικού

Κάθε χρόνο παρατηρούμε αλλαγές στη χλωρίδα του νησιού, κυρίως στα μέρη που υπάρχουν πολλοί επισκέπτες. Στα πεύκα «φυτρώνουν» πλαστικά μπουκάλια νερού και πλαστικές σακούλες με σκουπίδια κρέμονται σαν «καρποί» από τα κλαδιά των δέντρων. Χαρτιά, πάνες μωρού και λογής σκουπίδια «φυτρώνουν» κατά μήκος των δρόμων σαν νέα είδη λουλουδιών, ενώ στις παραλίες ξαπλώνουμε να απολαύσουμε τον ήλιο ανάμεσα σε κάθε λογής πλαστικά: σακούλες, καπάκια, ποτήρια και καλαμάκια.

Σκουπίδια! Μας κατακλύζουν από παντού. Σε αντίθεση με τους «παστρικούς παπούδες και γιαγιάδες μας» που κρατούσαν τα πάντα καθαρά, εμείς θα πρέπει να μάθουμε να ζούμε με αυτά. Εκτός βέβαια αν κάνουμε κάτι για να αλλάξει αυτή η κατάσταση. Θα σας διηγηθώ τι έκανα εγώ:

Φέτος είχα την ευθύνη μίας οικοδομής στα Πλακάκια. Ως γνωστόν, οι οικοδομές παράγουν σκουπίδια. Πολλά σκουπίδια! Χάρτινες συσκευασίες και χαρτόνια. Πλαστικές σακούλες, πλαστικοί σωλήνες και σωληνάρια. Ξύλα και σίδερα κάθε λογής: παλέτες, μαδέρια, μπουκάλια σπρέι, καρφιά και αλουμίνια. Για να μην αναφέρω τα μπάζα, τα υπόλοιπα υλικών, τα λογής αφρολέξ, φελιζόλ, πίσσες, μονωτικά, ασφαλτικά και άλλα πολλά που συσσωρεύονται κατά τη διάρκεια της οικοδομής. Χώρια τα σκουπίδια που μαζεύονται καθημερινά, όπως πλαστικά μπουκάλια νερού, πλαστικά ποτήρια καφέ, χαρτοποιητές, χαρτοσακούλες, πλαστικά κεσεδάκια, τενεκεδάκια και μπουκάλια.

Σίγουρα τα γνωρίζετε καλά όσοι έχετε ζήσει την οικοδομή από κοντά. Τι κάνουμε λοιπόν με όλα αυτά τα σκουπίδια; Μία λύση είναι να τα φορτώσουμε στη χωματερή, τη γειτονιά μας (δεν είναι λίγοι αυτοί που τα πετάνε στο δρόμο), τα ρέματα (κάποιοι τα έχουν κάνει ανεπίσημες χωματερές), το νησί και όλο τον κόσμο. Μια άλλη λύση είναι να χτίσουμε το σπίτι μας, αφήνοντας όμως το περιβάλλον καθαρό, επιβαρύνοντας το όσο το δυνατόν λιγότερο με τα σκουπίδια μας.

Η αλήθεια είναι ότι «ξήνπασα» αρκετά αργά. Η οικοδομή είχε ήδη προχωρήσει, όταν έμαθα ότι το σουπερ μάρκετ Dia μαζεύει χάρτινες συσκευασίες, τις συσκευάζει και τις στέλνει στην Αθήνα για ανακύκλωση. Πέρα από το να πάω να τους συχαρώ για την πρωτοβουλία (ή εφαρμογή Κοινοτικής Οδηγίας – τι σημασία έχει αφού το αποτέλεσμα είναι το ίδιο;) αποφάσισα να τους προμηθεύω κι εγώ με τα χαρτιά της οικοδομής.

Ξεκίνησα λοιπόν ένα ανεπίσημο πρόγραμμα διαλογής σκουπιδιών. Οι αρχικές αντιδράσεις όπως «Γιατί να βρωμίζεις το αμάξι σου; Πέτα τα να τα πάρει το σκουπιδιάρικο!» και το «κουκούλωμα» των χαρπιών μετατράπηκαν σιγά σιγά σε ένα οργανωμένο πρόγραμμα διαλογής. Όλες οι χάρτινες συσκευασίες σιβάζονταν ξεχωριστά, φορτώνονταν μία φορά την εβδομάδα στο αυτοκίνητό μου και κατέληγαν για συσκευασία και ανακύκλωση. Το αποτέλεσμα ήταν να μειωθεί σημαντικά ο όγκος των σκουπιδιών της οικοδομής. Βέβαια, αν λειτουργούσε πρόγραμμα ανακύκλωσης στο νησί, τότε ο όγκος των σκουπιδιών θα είχε μειωθεί περισσότερο.

Το «πρόγραμμα ανακύκλωσης» στην οικοδομή μου έδωσε την ιδέα να το εφαρμόσω και στο σπίτι. Ξεκινήσαμε από τα χαρτιά: χαρτοκιβώτια από τα μπουκάλια νερού, χαρτιά και φάκελοι αλληλογραφίας και λογαριασμών, διαφημιστικά, χαρτιά από συσκευασίες, χαρτοσακούλες, χαρτοποιητές, περιοδικά, εφημερίδες. Πολλά χαρτιά! Τα μαζεύουμε ξεχωριστά και τα ηγαίνουμε για ανακύκλωση.

Με τον καιρό «ανακαλύψαμε» και άλλες λύσεις για τα σκουπίδια, τόσο για να μειώσουμε τον όγκο τους, όσο και για να μην πάνε χαμένα πράγματα που θα μπορούσαν να είναι χρήσιμα σε άλλους. Παραδείγματος χάριν:

– Τα υπολείμματα φαγητού μαζεύονται ξεχωριστά και η κόρη

μας τα ηγαίνει στα ζώα που έχει «υιοθετήσει», πότε στις κόττες ενός γείτονα και πότε στα «μπε-μπε» (τα καταικίγια) ενός άλλου γείτονα. Ό,τι μένει το θάβουμε στον κήπο στο λάκκο του κομπόστ, ετοιμάζοντας το δικό μας φυσικό λίπασμα.

– Τις χρησιμοποιημένες μπαταρίες τις ηγαίνουμε στο ΓΕΡΜΑΝΟ στην πόλη που τις ανακυκλώνει. Όπου μπορούμε χρησιμοποιούμε επαναφορτιζόμενες μπαταρίες που πετιούνται μόνο μετά από 1.000 χρήσεις!

– Τις χρησιμοποιημένες κασέτες από τα μελάνια των εκτυπωτών τις ηγαίνουμε στο ΠΛΑΙΣΙΟ στον Πειραιά, που τα αγοράζει έναντι αμοιβής και τα ανακυκλώνει. Θα μπορούσε κάποιο κατάστημα με υπολογιστές ή είδη γραφείου να κάνει το ίδιο και στο νησί μας;

– Από τον ΚΡΗΤΙΚΟ πήραμε μηχανήμα με μοπιλίες νερού οι οποίες επαναχρησιμοποιούνται, γλυτώνοντας από τα δεκάδες πλαστικά μπουκάλια που πετούσαμε στα σκουπίδια.

– Πολλά πράγματα που μαζεύονται στην αποθήκη μας και δεν τα χρειαζόμαστε, τα μοιραζόμαστε με άλλους οργανώνοντας ή συμμετέχοντας σε μπαζάρ με μεταχειρισμένα αντικείμενα για το σπίτι ή τα δωρίζουμε σε αυτούς που τα έχουν ανάγκη.

– Για όσους δε γνωρίζουν, στην Κυψέλη (Αίγινα) υπάρχει ο «Σουβλάκιος» ο οποίος καθημερινά μαζεύει τα πάντα! Παλιές ηλεκτρικές συσκευές, παλιά αυτοκίνητα, σίδερα, αλουμίνια, τενεκεδάκια, κλπ και τα ανακυκλώνει! Πριν πετάξετε κάτι, τηλεφωνήστε του. Θα έρθει να το πάρει για να το ανακυκλώσει. Αλλιώς θα καταλήξει στη χωματερή ή σε κάποιο ρέμα.

– Τέλος, στην Αθήνα μάθαμε για προγράμματα ανακύκλωσης που λειτουργούν με αμοιβή σχεδόν για όλα: από παλέτες μέχρι και πλαστικά μπουκάλια. Η συγκέντρωση, συσκευασία και μεταφορά τους στην Αθήνα θα μπορούσε ίσως να είναι ένα από τα μελλοντικά σχέδια του δήμου;

Ποιο είναι το αποτέλεσμα; Όχι μόνο μειώσαμε τον όγκο των απορριμάτων μας τουλάχιστον κατά το ήμισυ, αλλά τα σκουπίδια μας δεν μυρίζουν ούτε στάζουν πια. Μπορεί να μη μειώσαμε τον όγκο των απορριμάτων του νησιού κατά πολύ, όμως ανακυκλώνοντας χαρτί σώσαμε πολλά δέντρα. Οι μπαταρίες μας, τα πλαστικά και οι χημικές ουσίες του εκτυπωτή μας δεν θα καταλήξουν στη χωματερή και κατ' επέκταση ίσως και στην τροφή μας. Η κόρη μας συμμετέχει ενεργά σε κάτι που αφορά το μέλλον της, μαθαίνει να φροντίζει τον τόπο της και να αξιοποιεί και τα σκουπίδια.

Η ικανοποίηση να συμμετέχουμε σε μία παγκόσμια προσπάθεια για να προστατέψουμε το περιβάλλον είναι μεγάλη, διότι το θέμα αυτό αφορά άμεσα την υγεία τη δική μας και των παιδιών μας. Τα οφέλη είναι πολλά και αφορούν όλους μας. Αν δεν θέλουμε λοιπόν να ξηπνήσουμε ένα πρωί και να είμαστε θαμμένοι κάτω από τα σκουπίδια μας, είναι καλώς να κάνουμε όλοι κάτι.

